

Advocacy Center
for **Democratic Culture**

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

2021

Извештај представља пројекте и активности које је реализовао Центар за заступање демократске културе током 2021.

WWW.ACDC-KOSOVO.ORG

Пројекат 1.

Дугогодишња сарадња између Америчког кутак Митровица – градска библиотека Вук Ст. Карацић и НВО АСДС

01.05.2018. - 31.08.2021.

Амерички кутак Митровица – градска библиотека Вук Ст. Карацић током године функционише по узору на јавне библиотеке. Књижни фонд АКМ састоји се од публикација на енглеском језику које садрже најразноврсније информације о САД. Фонд обухвата стручну литературу, белетристику итд., а део колекције доступан је и на Киндл уређајима. У простору АКМ организују се образовни програми, креативне радионице, предавања итд. У циљу организовања ових програма остварена је сарадња између АКМ -градска библиотека Вук Ст. Карацић и НВО АСДС. Сарадња је започета 2018. године у оквиру које НВО АСДС је вршила рачуноводствене услуге и набавку материјала потребних за организовање и реализовање програма. Ове услуге вођене су у оквиру реализације многих образовних и креативних програма као што су: „Медијска писменост“, „Енглески језик за правнике“, „Упознајте библиотеку“ „Безбедност младих на интернету“, „Како започети сопствен бизнис“ итд.

У периоду од 2018. године па до 2021. НВО АСДС радила је и на набавци техничке опреме, промотивног материјала, набавке књига и осталог библиотечког материјала који су протребни за рад установе.

Пројекат 2.

Побољшање транспарентности и владавине закона у општинама са већински српским становништвом

01.09.2020. - 10.09.2022

Програм је настојао да побољша спровођење правде на северу Косова и областима са већинским косовским / српским становништвом у осталим регионима на Косову кроз подршку правосудним институцијама и олакшавању инклузије младих адвоката из невећинских заједница у адвокатску праксу. Пројекат је био подељен у две компоненте; један који се бавио учешћем грађана у процесима доношења одлука, а други уз подршку правосудним институцијама, а сваку компоненту предводи организација са специфичним компетенцијама у тим областима.

Специфични циљеви у оквиру компоненте 1:

- ✚ **Специфични циљ 1:** Повећати капацитете за борбу против корупције на локалном нивоу кроз оснаживање ОЦД и њихово умрежавање у Локални савет за борбу против корупције, који ће такође укључити представнике локалних самоуправа и медија.
- ✚ **Специфични циљ 2:** Допринети успостављању локалних механизма за укључивање грађана у процесу доношења одлука на локалном нивоу. То ће се постићи кроз успостављање Локалног савета за борбу против корупције како би се осигурала транспарентност у процесу доношења одлука који ће деловати као бедем против корупције. То ће довести до веће транспарентности и на локалном нивоу ће допринети смањењу коруптивног понашања различитих јавних институција у општинама са већински српским становништвом.
- ✚ **Специфични циљ 3:** Повећати знање и свест о значају и начинима укључивања грађана у процесу доношења одлука на локалном нивоу. Остварењем овог циља се предузима шири опсег активности у вези са активностима за подизање свести, укључујући представнике локалних самоуправа у општинама са већинским косовским Србима на Косову, грађане и ОЦД о механизмима прилагођеним за јачање учешћа јавности у доношењу одлука.

Пројекат 3.

Подршка интеграцији младих правника из мањинских заједница на Косову

01.10.2020. - 31.01.2021.

НВО Центар за заступање демократске културе –„АСДС“ у партнерству са Швајцарском амбасадом спровео је пројекат под називом „Подршка интеграцији младих правника из мањинских заједница на Косову“ са циљем оснаживања позиције младих правника на северном Косову и њиховој улози у независном судству.

Пројекат се спровео кроз следеће активности:

- ✚ НВО „АСДС“ је организовао пет (5) вебинара са групом од 12-15 младих правника, са циљем да их информише о приправништву и могућностима за запошљавање након завршетка COVID-19 пандемије.
- ✚ Како бисмо идентификовали суштинске препреке и изазове који стоје на путу интеграцији младих правника НВО „АЦДЦ“ је осмислио упитник у сарадњи са

адвокатским канцеларијама на северу Косова. Налази и резултати анкете били су адекватно обрађени у извештај са прецизним препорукама.

Пројекат 4.

Успостављање ефикасне сарадње између ОЦД-а са председницима судова и главним тужиоцима и промоција услуга правне помоћи

01.09.2020 – 01.08.2021

Главни кандидат: Центар за правну помоћ и регионални развој (“CLARD”)

Партнерске организације: Косовски правни институт и НВО Центар за заступање демократске културе (АСДС)

Главни циљеви:

- ✚ Побољшати капацитет косовског цивилног друштва за решавање празнина и неефикасности у сектору правде и владавине права, са посебним фокусом на управљање и администрацију основних судова / тужилаштава, надгледање цивилног друштва у сектору правде (како формалних тако и неформалних) и свести јавног права.
- ✚ Промовисати владавину закона и реформу сектора правде кроз дијалог између организација цивилног друштва и председника судова, главних тужилаца, судија, тужилаца, адвоката одбране и других релевантних креатора политике и заинтересованих страна.
- ✚ Подржати јавну расправу и образовање усмерено на захтевање ефикаснијег, транспарентнијег и одговорнијег управљања у основним судовима / тужилаштвима.
- ✚ Образовати цивилно друштво о њиховој улози владиног чувара
- ✚ Пружити услуге правне помоћи рањивим групама на Косову

Пројекат 5.

Едукативни програм људских права “Људска права на хоризонту”

1st of March - 31st of October 2021.

Општи циљ овог пројекта је да оснажи младе људе и да промовише активно учешће свих чланова школске заједнице (наставници, ученици), да би интегрисали вредности људских

права и принципе у свим областима школског живота и обезбедили преглед најважнијих тема које се односе на људска права и опис надлежности главних органа, заједно са свим погодним релевантним инструментима којима се спроводи људско право.

Посебни циљеви

- ✚ Охрабривање младних људи и промовисање активног учешћа свих чланова и заједница школске заједнице у интегрисању вредности људских права и принципа у свим областима школског живота на Косову
- ✚ Омогућити младим људима да знају своја људска права и одговорности, и да се подстичу на чувању и одбрани својих права, права других и да служе као покретачи позитивних промена у својим заједницама, заснованим на вредностима као што су једнакост, достојанство, поштовање, недискриминација и учешће.

Очекивани резултати

- ✚ R1: Активни грађани из свих заједница на северу Косова се охрабрују и подржавају у развоју глобалне културе људских права образовањем и охрабривањем младих људи, наставника и шире школске заједнице да креирају вредности људских права које су прихватљивије на Косову.
- ✚ R2: Разумевање, поштовање и уживање у људским правима, критичко мишљење и активирање грађана да промовишу вредности општих људских права кроз адвокатске кампање #humanrightschampions и излагање критичког мишљења кроз оп-ед (аутпрски текстови).

Пројекат 6.

Јачање заштите имовинских права на Косову

1 април 2021 до 30 децембар 2021

Главни циљ пројекта је да се повећа улога грађана у залагању за имовинска питања на Косову. Успоставиће сарадњу између ОЦД са Косова и Србије са релевантним институцијама, у циљу побољшања заштите имовинских права на Косову. Штавише, оснажиће ОЦД на Косову да надгледају и извештавају о заштити имовинских права на Косову, а такође ће обучити групу младих правника за унапређење имовинских права на Косову, кроз ангажовање у програмима бесплатне правне помоћи.

Пројекат спроводе: Центар за заступање демократске културе (ACDC) и Центар за друштвени дијалог и регионалне иницијативе (CDDRI).

Пројекат 7.

Побољшање учинка правосуђа и приступа правди на Косову
Даља подршка интегрисаним правосудним институцијама на северу Косова

01.09.2020. - 28.02.2021.

Пројекат 8.

“Уједињени против #КОВИД19”

01.01.2021. - 30.06.2021

Општи циљ овог пројекта је да допринесе побољшању социо-економског положаја невећинских заједница у општини Северна Митровица идентификацијом социјално угроженог становништва и креирању пакета помоћи која ће допринети превазилажењу економских и здравствених препрека изазваних пандемијом COVID-19, с обзиром да је пандемија у претходном периоду утицала на сва домаћинства на различите начине.

Посебни циљеви

- ✚ Пројекат ће ублажити последице пандемије COVID-19, пре свега према остљивим групама мањинских заједница у Северној Митровици, да лакше поднесу последице изазване пандемијом као и омогућавање економског оснаживања на дужи период након завршетка пандемије.
- ✚ Помоћ у остваривању институционалне сарадње између организација цивилног друштва и институција локлане самоуправе кроз размену података и циљу тачне идентификације социјално угроженог становништва.
- ✚ Ублажавање економског ударца на локалне самоуправе кроз сарадњу ОЦД и Канцеларије за питање заједница кроз спровођење пакета помоћи социјално угроженим групама на територији Северне Митровице.

Остварени резултати

- ✚ P1: Идентификоване су социјално угрожене породице из редова невећинских заједница и остварена је институционална сарадња између ОЦД и институција на локаном нивоу.

- ✚ Р2: Припремљен је пакет помоћи вулнерабилним групама из заједница К-Срба, К-Албанаца, Бошњака, РАЕ, Турака и Горанаца на територији општине Северна Митровица кроз укључивање друштвено одговорних појединаца у спровођењу активности.
- ✚ Р3: Ублажен је економски ударац на социјално угрожене породице кроз спроведене пакете медицинске, хемијске и прехранбене помоћи социјално угроженим породицама са територије Северна Митровица.

Пројекат 9.

Улога младих писаца у међукултурном дијалогу

01.04.2021. -30.09.2021.

Пројекат је подржан од стране Регионалне мреже за културну разноликост – РЕАД који финансира ЕУ а спроводи Гете институт Скопље.

Пројекат се заснива на континуираној потреби северног Косова за непрекидном културном сарадњом младих писаца и даљим повећањем јавног знања ради унапређења интеркултурног дијалога. Општи циљ пројекта је подржавање и јачање регионалне сарадње младих писаца, књижевне заједнице и читалачке културе у четири северне општине на Косову. Циљне групе су заједнице младих уметника књижевности на северу Косова, студенти књижевности, писци, локални медији и читалачка публика из 4 различитих заједница са севера Косова. Пројекат је створен са идејом да се ангажују млади аутори различитих етничких група са севера Косова са богатим искуством у писању и промоцији читања, као и стварањем контаката и могућности за будуће објављивање. Трајање пројекта је 6 месеци, од априла до октобра.

Главни циљеви:

- ✚ Оснажити младе ауторе са севера Косова да се укључе у шири дијалог у интегративном приступу у вези са културном сарадњом различитих етничких група на Косову.
- ✚ Допринети повећању јавног знања и свести о значају младих аутора у процесу међукултурног дијалога кроз промоцију читања и књижевности на северу Косова.

Пројекат 10.

М4У Општине за младе

01.09.2021. - 01.02.2023.

Пројекат финансира Влада Јапана кроз подршку Јапанског фонда за социјални развој (JSDF) а пројектом руководи Светска банка.

Циљеви:

- Побољшати друштвено-економску инклузију најмање 3.000 маргинализованих младих у угроженим заједницама на Косову, кроз грађанско ангажовање младих и активностима на изградњи вештина.
- Пружити услуге засноване на потребама младих на локалном нивоу.
- Пружити прилику младима да развију и покажу међуљудске и комуникационе вештине као и вештине запошљивости..

Агенција за спровођење: Министарство локалне самоуправе и администрације, Владе Републике Косова.

Партнер у спровођењу: Фонд за развој заједница (CDF)

Пројекат 11.

Олакшавање приступа правосуђу и промовисање људских права у региону Митровице
Септембар 2021 – Јун 2022

Финансиран од стране UNMIK:

Пројекат се састојао од следећих активности:

- Опремање и уређење суднице у Основном суду у Митровици, огранку у Лепосавићу и Зубином Поток.
- Обука за полагање правосудног испита на Косову за групу од најмање дванаест младих адвоката из невећинских заједница на северу Косова.

- ✚ Обука о људским правима, укључујући последице пандемије КОВИД-19 на људска права, за дипломиране студенте, младе правне стручњаке и активисте цивилног друштва на северу Косова.
- ✚ Кампања за подизање свести о мандату и раду Омбудсперсон институције на Косову и, посебно, о улози и контакт детаљима релевантних локалних канцеларија у региону Митровице.
- ✚ Задржавање услуга десет преводилаца у Основном суду у Митровици
- ✚ Задржавање услуга четири правна сарадника у Основном суду у Митровици
- ✚ Задржавање услуга једног правног сарадника у Одељењу Апелационог суда у Северној Митровици
- ✚ Обука и менторство општинских правних службеника са севера Косова о применљивом административном законодавству.
- ✚ Обука службеника за општинска људска права, пол, недискриминацију, заједнице, и повратак из региона Митровице (север и југ) о људским правима..
- ✚ Пружање услуга у виду два правна сарадника додељена канцеларији Косовске агенције за бесплатну правну помоћ на северу Косова. Један правни сарадник ће имати задатак да ради са групама у осетљивим ситуацијама, укључујући невећинске заједнице, особе са инвалидитетом, заједнице косовских Рома, Ашкалија и Египћана, ЛГБТИ итд.
- ✚ Промотивна кампања (на албанском и српском језику) о раду правних сарадника на локалним радио станицама.

Пројекат 12.

Оснаживање институционалног одговора на корупцију на северу Косова

01.11.2021. - 31.10.2022.

Овај грант је подржан од стране „Програма цивилног друштва за Албанију и Косово“, који финансира Министарство спољних послова Норвешке и управља Косовска фондација за цивилно друштво (КЦСФ) у партнерству са Партнери Албанија за промене и развој (ПА).

Општи циљ пројекта је смањење корупције на северу Косова, кроз јачање институционалне свести и знања о корупцији, посебно о доступним правним механизмима против корупције.

Циљани корисници: Локалне самоуправе на северу Косова; Грађани; Цивилно друштво; Медији.

Главне активности:

- Полазно истраживање

- Прилагођени тренинзи
- Јавни састанци Скупштине града
- Јавне конференције
- Механизам координације
- Радне посете
- Јавна/медијска кампања

Резултати пројекта

- Мери се перцепција јавности о корупцији на северу Косова
- Представници локалних самоуправа на северу Косова су оснажени да се боре против корупције на локалном нивоу.
- Јавна свест и знање о корупцији и механизмима против корупције се подижу кроз кампању јавног информисања.